

[illegible]

وَلِلَّهِ
اْلاَسْمَاء
15; الْحُسْنَى
فَادْعُوهُ
بِهَا
وَذَرُوا
الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ
فِى
اَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْن
14; مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ "En
güz el isimler Allah'ındır. O'n a güz el isimleriyle dua edin ve O'nun isimleri hakkında
gerçeğ i ç ar pı tanları bırakın. Onlar yaptıklarının cezasına ç ar p tırılacaklardır."
(A'râf, 7/180) Esmâ-i Hünâ; yüce Rabbimizin en güz el ve en
mükemmel olan niteliklerine, üzelliklerine delâlet eden isimleri anlamına gelir. Bu
anlamda gerek Kur’an-ı Kerim’ de ve gerekse hadis-i şeriflerde Allah’a nispet
edilen yüzlerce isim yer almaktadır. Esmâ-i Hünâ deyimi geniş anlamıyla
bütün bu isimleri ve sıfatları iççine almakla birlikte terim olarak daha ziyade Hz.
Peygamber (s.a.s)’ in عَنْ
أَبِي
هُرَيْرَةَ
رَضِيَ
اللَّهُ
عَنْهُ أَنَّ
رَسُولَ
اللَّهِ
صَلَّى
اللَّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
قَالَ : إِنَّ
لِلَّهِ
تِسْعَةً
وَتِسْعِينَ
اسْمًا

مِائَةً إِلا
وَاحِدًا
مَنْ
أَحْصَاهَا
دَخَلَ
الْجَنَّةَ
“Allah’ın 99 ismi vardır, yüzden bir eksik. Kim bunları sayarsa (ihsâ) Cennet’e girer.” (Buhârî, Tevhîd, 12; Şurût, 18; Müslim, Zikir, 5; Nesâî, es-Sünenü’l-Kübrê, Nu’ût, 1,) hadisinde zikredilen; doksan dokuz ismi kapsadığı kabul edilmektedir. Ancak, Allah’a nispet edilen 99 ismin bir bir sayıldığı rivayetlerde ise birbirinden farklı isimler yer almaktadır. Örneğin; Tirmizî (Da’avât, 83) ve İbn Mâce’nin (Duâ, 10) rivayetlerinde doksan dokuz ismin verildiği listede birbirinden farklı isimler bulunmaktadır. Bu sebeple, bazı hadis bilginleri, zikredilen iki ayrı rivayetdeki listenin hadisin aslından olmadığını, râvinin kişisel tespiti sonucu bu listeyi oluşturduğunu ileri sürüşlerdir. Ayrıca, bu rivayetlerde geçen isimlerin bazıları Kur’an-ı Kerim’de bulunmasından hareketle İbn Hacer el-Askalânî, Kur’an-ı Kerim’deki isimlerden yeni bir doksan dokuz esmâ-i hüsnâ listesi oluşturmuştur. (Bu listelerin tamamı için bk. Bekir Topaloğlu, “Esmâ-i hüsnâ," mad., DİA, XI/404-418.) Yukarıda vermiş olduğumuz âyet-i kerimede; وَلِلَّهِ
اْلاَسْمَاءُ الْحُسْنَى “En güzel isimler Allah’ındır.” Şu hâide insan, bu isimlerle Allah’a yakarıшта bulunmalı, yalnız Allah’a verilebilecek olan bu güzel isimleri O’ndan başkasına vermemeli, yani başka hiçbir şeyi O’na denk tutmamalıdır. Fakat insanlar arasında bu isimler hakkında inkâra sapanlar da maalesef mevcuttur. Âyet;te, bu şekilde tavır sergileyen kişiler kınanarak onların bu kötü niyetli tutumlarının cezasını görecekleri uyarısında bulunmaktadır (Kur’an Yolu, 2/497). Cenab-ı Hakk’ın bu en güzel isimleri arasında “rahîm, kerîm, latîf, raûf, azîz, celil, melik” gibi bazı isimler vardır ki bunların günümüzde insanlara da sıfat olarak verildiği görülme;ktedir. Bu itibarla bu isimlerin, insanlara iyi niyetli olarak verilmesi, ayetin uyarılarından istisna tutulur. Ancak Zat-ı ilahiye has “Allah, Rahman, Hâlik, Kuddüs, Rezzak, Muhyî, Mümit, Malikü’l-Mülk, Zü’l-Celal-i ve’l-İkram gibi isimler Allah’tan başkasına ad olarak konulamaz. Bu sebeple, bu gibi isimlerin bir varlığa kullanılması başına “abd” kelimesiyle birlikte mümkün olabilir. O halde biz insanlar, Allah&rsquo'ın bu güzel isimleriyle Rabbimize yalvarmalı, O’na yakarıшта bulunmalıyız. O’na dua ederken, bir derdimizi, bir sıkıntımızı arz edip O’ndan yardım talep ederken bu isimlerle çağırmalı, bu güzel isimlerle O’na iltica etmeliyiz. Yâni O’na hangi konuda dua edeceksek o konuyla alâkalı ismini dile getirerek dua etmeliyiz. Eğer Rabbimizden isteyeceğimiz şey, kusurlarımızın affı ise o zaman “ya Rahmân! ya Rahîm! Bizi affet, bizi bağışla” diye; eğer konu ayıplarımızın ve kusurlarımızın örülmesi ise, “ya Ğaffar! ya Settâr!” diye, eğer konu rızık ise “ya Rezzak!” diye, eğer şifa konusu ise “ya Şafil” diye, eğer bir tehlikeden korunma konusu ise “ya Hafız!” gibi isimlerle O’na dua etmeli ve O’nu imdadımıza çağırmalıyız. Bu konuda etkin ve yetkin olanın sadece O olduğuna iman edip isimleri

konusunda, g ml;klerde ve yery ml;z ml;nde asla kendisine benzerlerin olmadığına iman etmeliyiz. Yalnız Allaha has olan bu g ml;zel isimleri Ondan başkasına asla vermemeli, başka hi ccedil;bir şeyi Ona denk tutmamalıyız. Esma-i H ml;sn acirc;da bulunan b ml;t ml;n g ml;zel isimler arasında ALLAH lafz-ı celalinin ise  ccedil;ok  ml;zel ve diğer isimleri de b ml;nyesinde barındıran en kapsamlı olması nedeniyle ALLAH isminin diğer isimler arasında m ml;stesna bir yeri bulunmaktadır. İ te bu nedenle y ml;ce Allahın isimlerinden bizim talebimiz olanı ifade edenı hatırlayamadığımız zaman da ALLAH ismiyle dua edebiliriz.

 nbsp; İdris BOZKURT

[islam ve Hayat,G ncel Vaaz ve Hutbeler](#)